

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

5. Quis summo mane audiuit Missam; postea Episcopus fecit illum diem festi-uum de præcepto Quaritur an teneatur audire aliam Missam? Ex quo infertur, an si quis mane communicauit, si postea in eadem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Glossam in Clementina, Graues, de Sement. Excomm. Dominicum, & Francum in cap. Episcopus de Irin. leg. in 6. Felinum in cap. 2. n. 4. de excepti. Syluestrum verbo Excommunicatio 5. n. 3. Probant, quia in Missali ab illis verbis titulus Canonis incipit. Quidam probabiliter arbitrantur, à clausula, *Communicantes*. Alii ab illis verbis incipere existimant, *Qui pridie quam pateretur*; Ita Syluester supra cum Innocentio, & Hostiensis: & ita Sotus in 4. dist. 22. quest. 1. art. 4. Ledesma 24. quest. 25. art. 2. & videtur sentire D. Thom. 3. part. 9. 83. art. 6. ad 2. quamuis id expresse non dicat, Paludanus in 4. dist. 11. quest. 3. Archidiaconus, & uterque Cardinalis in cap. Sicut Apostoli. 1. quest. 3. Innocentius in cap. Nuper de Sement. Excomm. in 6. Victoria, de Excomm. §. 10. Sed primi videntur sentire probabilius. Et ita asserit Fagundez præcept. 1. lib. 3. c. 18. n. 5. Hoc etiam obseruauit Dicatillus ubi supra, disp. 4. dub. 13. n. 249. ubi asserit, Canonem secundum communem incipere à *Te igitur*, &c. sed secundum aliquos, à *Communicantes*, &c. & secundum alios, à *Qui pridie quam pateretur*. Quando uero Canon finiat, diserepant etiam inter se Doctores: Suarez in 3. part. com. 3. disp. 83. sect. 1. in initio, putat quod terminat vsque ad Consumptionem, incipiendo à *Te igitur* Gauantus uero in Rubr. Missæ, part. 2. tract. 7. cap. 8. *Libera L. & par. 3. tit. 10. n. 2.* putat terminare vsque ad *Libera nos*, &c. D. Gregorius à Suarez ubi supra adductus, putat terminare vsque ad Orationem Dominicam, quam sententiam approbat Tamburinus loco citato num. 12.

4. Notentur hæc omnia, quia nimis necessaria erunt, nempe in casibus, in quibus Sacerdos tenetur interrumpere Missam inchoatam ante inceptum Canonem, de quibus agit Fagundez loco citato: & in casu in quo Ecclesia violatur propter effusionem Sanguinis, dum Sacerdos dicit Missam, & non fuerit inceptus Canon; & in casu quo iudicandum erit, quando paruitas materie excuset à peccato mortali, si in Canone relinquuntur aliqua uerba: Quæ omnia cum sint satis practicabilia: multum deseruiunt pro Confessoris opinionibus adductis, uidelicet quando dicatur Canon incipere, & finire.

RESOL. V.

Quis summo mane audiuit Missam, postea Episcopus fecit illam diem festiuium de præcepto, quaritur, an teneatur audire aliam Missam?
Ex quo inferitur, an si quis mane communicauit, si postea in eadem die incidat in periculum mortis, teneatur iterum sumere Eucharistiam?
Et an, si quis in die festiuium audiat Sacrum immemor præcepti teneatur ad aliud Sacrum audiendum.
Et an si quis audiret Sacrum cum postrema intentione non satisfaciendi præcepto, ad huc satisfaciat, nec teneatur aliud Sacrum audire?
Et quid si talem intentionem habuerit, qui uouerit audire Sacrum, an utique iste teneatur audire secundum Sacrum? Ex part. 10. tr. 25. & Misc. 5. Ref. 4.

Sup. hoc est eodem Palauicino hic infra citato lege infra doctrinam §. Nec, ad medium, Ref. 14. sed Vide eam per coram.

§. 1. **C**asus est curiosus, & affirmatiue uidetur respondendum, quia iste talis quando audiuit Missam, non aderat obligatio præcepti. Ergo superueniente præcepto erit adimplenda eius obligatio. Confirmatur ex illa opinione à me sapius recepta, quod si quis mane communicauit, postea in eadem die incidat in periculum mortis teneatur iterum sumere Eucharistiam, quia quando mane communicauit non aderat articulus mortis, atque obli-

gatio sumendi uaticum. Et ita præter Doctores à me alibi adductos tenet hæc sententiam, in eadem Leandrus de Sacrament. tom. 1. tract. 7. disp. 2. quest. 6. & 7. & Quintanaducenas in Theol. Mor. tom. 1. tract. 1. singul. 9. n. 6. qui testatur ita sensisse Doctores Sacerdotes Manticenses, & Complutenses, & hæc sententiam tanquam probabilem me citato admittit nonnulli sapientissimus dicatillus, de Sacram. tom. 1. tra. 7. disp. 10. dub. 4. n. 56. & alij.

2. Verum his non obstantibus ad casum propter situm individualiter negatiue respondet Pater Pallauicinus in Collegio Romano Sacre Theologie professor, uir quidem doctissimus, & eruditissimus de Iustit. & Iure. lib. 4. cap. 1. n. 65. ubi sic asserit: his colligitur primò quod si quis die festiuium Sacrum immemor præcepti non tenetur ad aliud Sacrum audiendum. Imò etiam in casu, in quo præceptum postquam Petrus ea die ex deuotione Sacrum audiuit, probabilis est Petrum non teneri ad secundam auditionem Sacri Præceptum enim intendit tantum illud ne quis uoluntarie omittat ea die Sacrum audiendum. Qui uero Sacrum iam audiuit, non est amplius in statu Sacrum omittendi. Ita ille: unde ego pariter utramque sententiã quod si quis die festiuium Sacrum quod ibidem docet idem Pater Pallauicinus tametsi non tenetur ad aliud Sacrum audiendum, cum tamen si habuerit talem intentionem is, qui uouit audire Sacrum, quæ teneatur audire secundum Sacrum. Ratio dispositiuitatis est, quia sicut possum mihi imponere obligationem voti, ita possum illam extendere ad casum ad quem non extendebatur, hoc est ad auditionem secundi Sacri: At uero sicut non possum imponere mihi obligationem præcepti (cum non possum extendere iurisdictionem supra me ipsum) ita non possum illam extendere ad auditionem secundi Sacri. Et ita etiam docet quoad votum Baldellus in Theol. Moral. lib. 5. d. 15. n. 21. in uerb. Neque est simile, cum Suar. Ledesma, & alijs. Sed ego contra hæc sententiam alibi adhæsi, nempe in tali casu audientem Missam animo non satisfaciendi voto, non tenetur audire aliam, ut voto satisfaciat, quia uerè, & integre allegerit illud, quod uouit, neque enim per intentionem illam non satisfaciendi voto per dictam Missam, quam audiens habuit, uoluit prorogare suum votum, ut ueniret uouere licet posset, sed solum uoluit per illam Missam voto satisfacere, ergo si ei iam satisfaciat, nihil illi restat ut satisfaciat. Et ita hæc sententiam citato tenet Leandr. de Præceptis Ecclesie, tract. 2. d. 1. quest. 83. Trullench. in Decalog. tom. 1. lib. 2. cap. 2. dub. 16. num. 27. Sanchez, & Bonacina, & alij. Non nego tamen sententiam Patris Pallauicini, Baldelli, & aliorum suam habere probabilitatem.

RESOL. VI.

Quanam distantia ab Ecclesia excuset, ut quis teneatur illam adire ad audiendam Missam in diebus festiuis?
Et aduertitur, quod si forte coningat in urbe plura esse Tempia, & loca interdita, longiusque distare Ecclesiam aliquam intra urbem, uel suburbia, uel ab interdito, tenebuntur etiam semina delicti, & alicuius auctoritatis, seclusa grati celi interperire eo ire, ut in die festo audiant Missam. Ex part. 10. tract. 11. & Misc. 1. Ref. 8.